

VŠB TECHNICKÁ
UNIVERZITA
OSTRAVA

VSB TECHNICAL
UNIVERSITY
OF OSTRAVA

www.vsb.cz

Kompresa stromových struktur

Semestrální projekt

Marek Beran

VŠB – Technická univerzita Ostrava

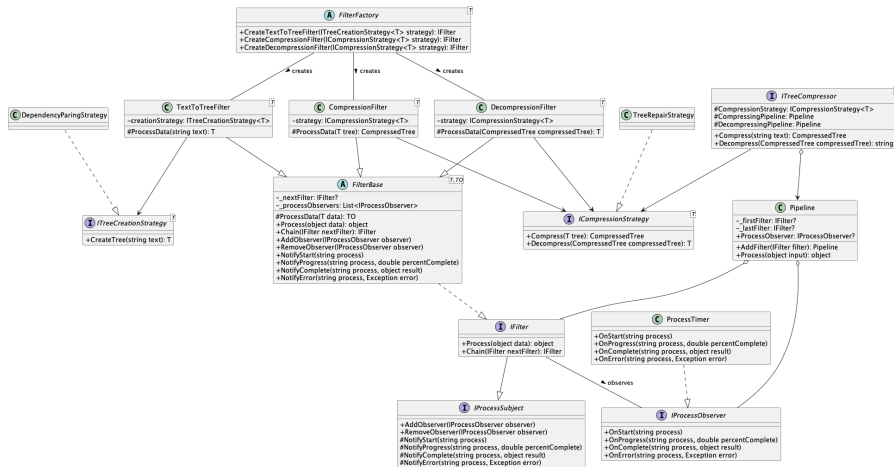
marek.beran.st@vsb.cz

27. května 2025

- Hlavní cíl: Ověřit, zda je možné efektivně komprimovat přirozený jazyk pomocí převodu do stromové struktury a následné komprese stromu

Implementace knihovny

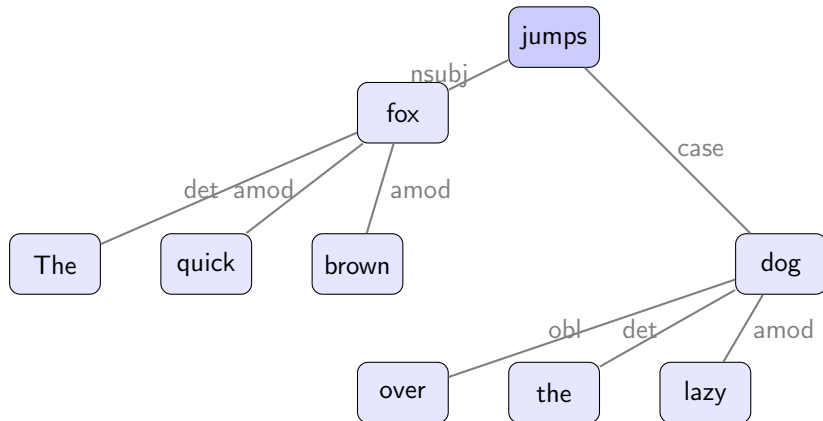
Obrázek: Třídní diagram části implementace zaměřený na řetězení filtrů

Převod textu do stromové struktury

- Dependency parsing - závislosti mezi slovy ve větě.
- Využití knihovny UDPipe

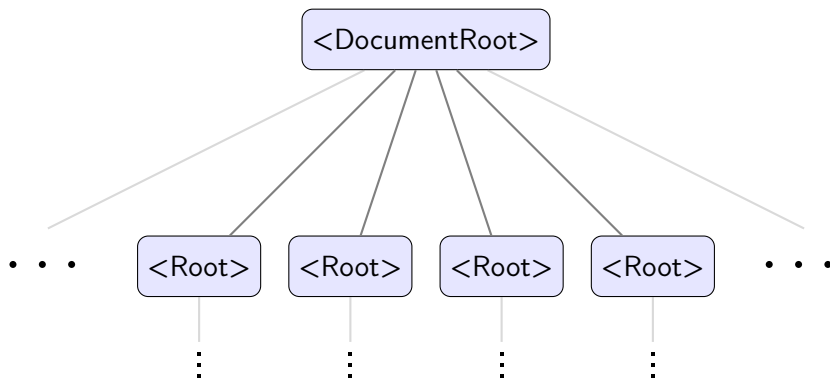
"The quick brown fox jumps over the lazy dog."

Umělé rozšíření stromu

- Rozšíření stromu pro podporu více vět bez nutnosti práce s lesem
- Pro zajištění dostatečné velikosti syntaktického stromu pro testování a kompresi

- Zaměření na gramatickou kompresi stromových struktur
- Nejprve testování exaktních metod: generování hashů pro celou množinu podstromů a hledání opakujících se vzorů
- Kompresi pomocí linearizace: převod stromu na posloupnost uzlů a následná aplikace kompresních algoritmů pro řetězce (odzkoušení RePair)
- Optimalizace linearizovaného RePair: rozšíření hledání z dvojic (pair) na obecné n-tice pro lepší kompresi opakujících se struktur souvisejících se stromem
- Kompresi přímo na stromu (bez linearizace): návrh algoritmu inspirovaného RePair, který pracuje přímo se stromovou strukturou
- Porovnání a optimalizace obou přístupů

Algorithm 1 Algoritmus pro kompresi bez linearizace

Require: Závislostní strom T

- 1: Inicializuj čítač pravidel a slovník digramů
  - 2: Projdi strom a vytvoř index všech digramů (rodič, dítě, pozice)
  - 3: **while** existuje digram D s četností ≥ 2 **do**
  - 4:   Najdi digram D s nejvyšší četností
  - 5:   Vytvoř nový neterminál N_i a pravidlo $N_i \rightarrow D$
  - 6:   Nahraď všechny výskyty digramu D neterminálem N_i
  - 7:   Aktualizuj index digramů
  - 8:   Pokud komprese není efektivní, ukonči
  - 9: **end while**
  - 10: Odstraň nepoužitá pravidla
  - 11: **return** Komprimovaný strom T a pravidla gramatiky
-

Optimalizační strategie:

- Po každé iteraci vyhodnotit metriku efektivity nahrazení (např. změna velikosti, kompresní zisk).
- Ukončit, pokud zisk klesne pod zvolený práh, nebo pokud by další iterace vedla k nárůstu velikosti
- Odstranit přebytečná pravidla, která vedou od neterminálu k dalšímu neterminálu (využít tranzitivní uzávěr)

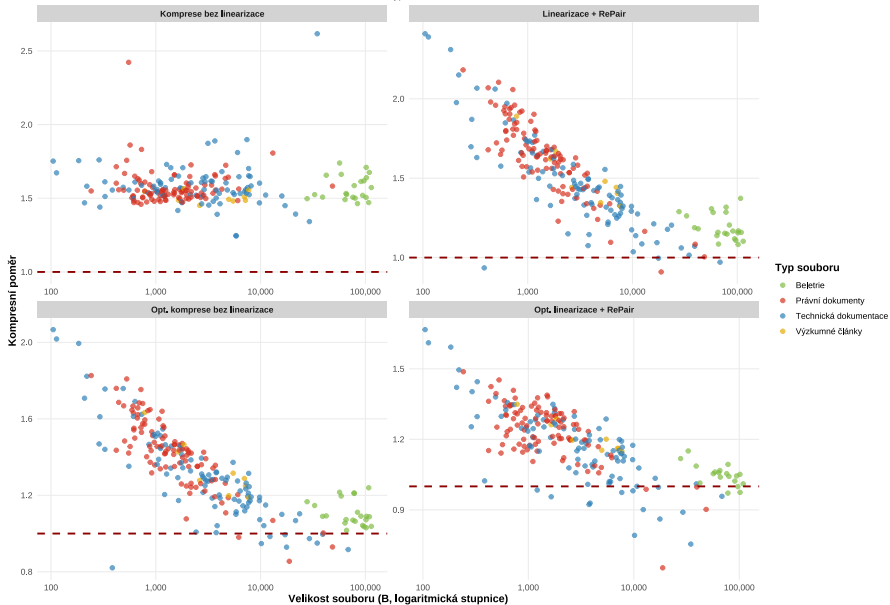
- 4 různé typy textu
- Celkový počet souborů: 242
- Celkový objem 10 MB
- Všechny texty jsou v angličtině

Typ textu	Počet souborů	Rozsah velikostí
Beletrie	23	28 – 120 KB
Právní dokumenty	103	1 KB – 800 KB
Technická dokumentace	96	<1 KB – 100 KB
Vědecké články	20	1 KB – 100 KB

Tabulka: Typy textu a jejich velikosti

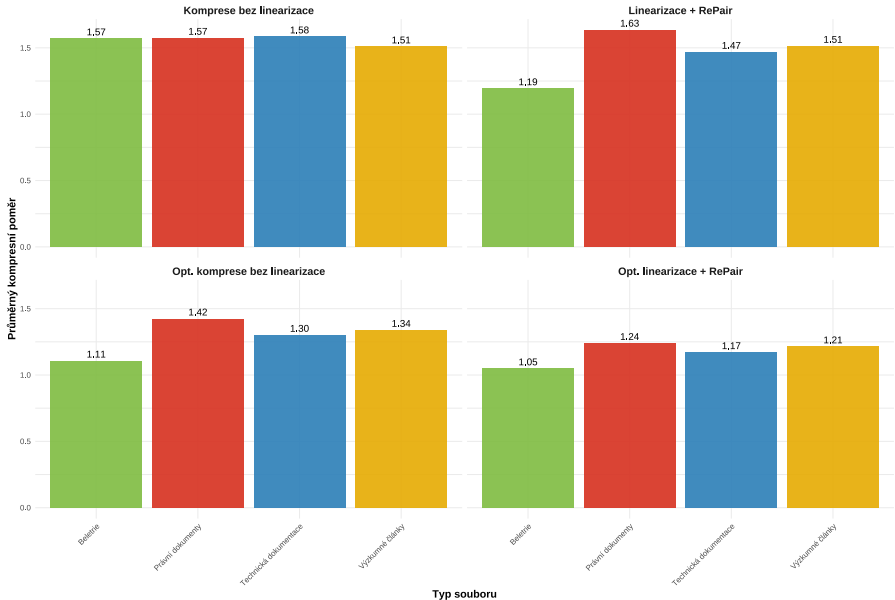
Kompresní poměr podle velikosti souboru

Barva = typ souboru

Srovnání kompresních poměrů stromových algoritmů

Průměrný kompresní poměr podle metody a typu souboru

- Katja Filippova a Michael Strube. “Dependency tree based sentence compression”. In: *Proceedings of the Fifth International Natural Language Generation Conference*. 2008, s. 25–32.
- Daniel Jurafsky a James H Martin. “Speech and Language Processing: An introduction to Natural Language Processing”. In: *Computational Linguistics, and Speech Recognition with Language Models. Third Edition draft* (2024).
- Sandra Kübler, Ryan McDonald a Joakim Nivre. “Dependency parsing”. In: *Dependency parsing*. Springer, 2009, s. 11–20.
- Markus Lohrey. “Grammar-based tree compression”. In: *Developments in Language Theory: 19th International Conference, DLT 2015, Liverpool, UK, July 27-30, 2015, Proceedings*. 19. Springer. 2015, s. 46–57.

- Markus Lohrey, Sebastian Maneth a Roy Mennicke. “Tree structure compression with repair”. In: *2011 Data Compression Conference*. IEEE. 2011, s. 353–362.
- Markus Lohrey, Sebastian Maneth a Roy Mennicke. “XML tree structure compression using RePair”. In: *Information Systems* 38.8 (2013), s. 1150–1167.
- Colt McAnlis a Aleks Haecky. *Understanding compression. data compression for modern developers*. 1st Edition. Sebastopol, CA: O'Reilly, 2016. ISBN: 978-1-491-96153-7.
- F. Oquendo, J. Leite a T. Batista. “Pipe-filter architectural style”. In: *Undergraduate Topics in Computer Science* (2016), s. 171–177. DOI: 10.1007/978-3-319-44339-3_13.

Milan Straka a Jana Straková. “Tokenizing, POS Tagging, Lemmatizing and Parsing UD 2.0 with UDPipe”. In: *Proceedings of the CoNLL 2017 Shared Task: Multilingual Parsing from Raw Text to Universal Dependencies*. Vancouver, Canada: Association for Computational Linguistics, srp. 2017, s. 88–99. URL: <http://www.aclweb.org/anthology/K/K17/K17-3009.pdf>.

Jana Straková, Milan Straka a Jan Hajič. “Open-Source Tools for Morphology, Lemmatization, POS Tagging and Named Entity Recognition”. In: *Proceedings of 52nd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics: System Demonstrations*. Baltimore, Maryland: Association for Computational Linguistics, čvn. 2014, s. 13–18. URL: <http://www.aclweb.org/anthology/P/P14/P14-5003.pdf>.

Děkuji za pozornost

Marek Beran

VŠB – Technická univerzita Ostrava

marek.beran.st@vsb.cz

27. května 2025